

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 04 listopada 2021 r.

WPS-I.431.1.32.2021.KW

Pan
XXXXXXXXXXXXXXXXXX
Wójt
Gminy Stara Biała

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w dniach 21 – 23 czerwca 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Urzędzie Gminy Stara Biała.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego. Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Wójta bez zastrzeżeń w dniu 17 września 2021 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Stara Biała oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy po przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą Nr 61/VI/19 Rady Gminy Stara Biała z dnia 27 czerwca 2019 r. przyjęty został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019 - 2023. Program opracował Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie posiadanych danych dotyczących problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, które wynikały z realizacji poprzedniego programu. Głównym celem Programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie prowadzące do zmniejszenia skali tego zjawiska w Gminie Stara Biała oraz efektywna pomoc ofiarom przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie kompetencji instytucji i służb publicznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochroną i pomocą ofiarom przemocy.
4. Podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej środowiska lokalnego dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie.
5. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie zmniejszania zjawiska przemocy w rodzinie.

Zaplanowano, że osiągnięcie celu głównego następować będzie poprzez cele szczegółowe i wyznaczone zadania, których realizacja jako praca ciągła, pozostaje w gestii Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Stara Biała, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Biała”, placówek szkolnych i przedszkolnych, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Starej Białej, Gminnej Biblioteki Publicznej, Posterunku Policji w Starej Białej działających w obszarze swoich kompetencji.

Określono wskaźniki oraz zakładane rezultaty realizacji wyznaczonych celów i zadań.

W punkcie VII Programu wpisano, że monitoring realizacji programu prowadzony jest w ujęciu rocznym. Wszystkie instytucje i podmioty zaangażowane w realizację programu są zobligowane do przeprowadzenia analizy ilościowej i jakościowej oraz przedłożenia koordynatorowi sprawozdania z realizacji wyznaczonych zadań w terminie do 31 stycznia każdego roku. Obowiązki koordynatora pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Stara Biała, który do dnia 31 marca każdego roku przedkłada zbiorcze sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy

w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023 Radzie Gminy Stara Biała i Wojewodzie Mazowieckiemu.

Monitoring prowadzony w ujęciu rocznym pozwoli na ewaluację Programu (m.in. pod względem trafności, skuteczności trwałości i efektywności), w zależności od potrzeb. W dniu 12.03.2021 r. w ramach obowiązków monitoringu realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023” Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała przekazał sprawozdanie z programu w 2020 roku celem przedstawienia Radzie Gminy Stara Biała do dnia 31.03.2021 r.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. W kontrolowanym okresie nie wystąpiła konieczność udzielenia schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie. W okresie od 1.01.2020 r. do dnia kontroli, na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nie odebrano z rodziny żadnego dziecka w związku z zagrożeniem jego życia i zdrowia.

W dniu 26 kwietnia 2011 r. Wójt Gminy Stara Biała wydał pierwsze Zarządzenie Nr 19/2011 w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała.

Zarządzenie w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała zmieniano następującymi Zarządzeniami: Zarządzeniem Nr 29/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r., Zarządzeniem Nr 19/2012 z dnia 12 kwietnia 2012 r., Zarządzeniem Nr 70.2012 z dnia 23 listopada 2012 r., Zarządzeniem Nr 5.2013 z dnia 15 lutego 2013 r., Zarządzeniem Nr 31.2013 z dnia 9 lipca 2013 r., Zarządzeniem Nr 75.2016 z dnia 4 października 2016 r., Zarządzeniem Nr 32/2017 z dnia 6 kwietnia 2017 r., Zarządzeniem Nr 37/2018 z dnia 13 czerwca 2018 r.

Wskazanymi Zarządzeniami zmieniano skład przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała.

Następnie Rada Gminy Stara Biała przyjęła Uchwałę Nr 19/IV/11 z dnia 23 lutego 2011 roku w sprawie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W § 1 ust. 1 zapisano, że w celu powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała, Wójt Gminy Stara Biała występuje do: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała, Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych w Starej Białej, Komendy Miejskiej Policji w Płocku, Kuratorium Oświaty w Warszawie – Delegatura w Płocku, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Białej, Sądu Rejonowego w Płocku, o wytypowanie swoich przedstawicieli na członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z § 1 ust. 3 Zespół Interdyscyplinarny działał na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Stara Biała a podmiotami, o których mowa m.in. w ust. 1.

Odnosząc się do § 1 ust. 4 powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała następowało w drodze zarządzenia Wójta Gminy Stara Biała.

Obowiązujące w kontrolowanym okresie, jako ostatnie, Zarządzenie Nr 40.2019 Wójta Gminy Stara Biała z dnia 4 czerwca 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała określa, że w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: 3 przedstawiciele z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, 1 przedstawiciel z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej, 1 przedstawiciel z Komendy Miejskiej Policji w Płocku, 4 przedstawiciele Oświaty, 1 przedstawiciel z Niepublicznego Zespołu Opieki zdrowotnej w Białej, 3 osoby z Sądu Rejonowego w Płocku oraz 1 osoba z Prokuratury Rejonowej w Płocku.

W związku z powyższym Wójt Gminy Stara Biała podpisał porozumienia o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego z: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Stara Biała, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej, Komendą Miejską Policji w Płocku, Placówki Oświatowe, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Białej, Sądem Rejonowym w Płocku, Prokuraturą Rejonową w Płocku.

Pierwsze posiedzenie nowego Zespołu odbyło się 06 marca 2019 roku. Przewodnicząca Zespołu XXXXXXXXXXXXXXX – kierownik GOPS w Starej Białej złożyła rezygnację z pełnienia funkcji i dokonano na nim wyboru nowego przewodniczącego. Został nim XXXXXX XXXXXXXXXXXXXXX – pracownik socjalny w GOPS-ie w Starej Białej. Jego zastępcą XXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXX – przedstawiciel GOPS.

Załącznikiem do Zarządzenia Nr 40.2019 Wójta Gminy Stara Biała z dnia 4 czerwca 2019 r. jest Regulamin pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała. Zgodnie z § 1 ust. 1 Regulamin ustala tryb działania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powoływanego zarządzeniem Wójta Gminy Stara Biała. Dodatkowo Regulamin zawiera zasady wyboru przewodniczącego i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, obowiązki przewodniczącego,

wiceprzewodniczącego i sekretarza Zespołu Interdyscyplinarnego, porządek posiedzeń Zespołu interdyscyplinarnego oraz skład i zadania grup roboczych.

Załączniki do Regulaminu stanowią wzory oświadczenia o zachowaniu poufności wszelkich informacji i danych w związku z pracami wykonywanymi w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego/grupy roboczej oraz planu działań grupy roboczej, które są niezbędne w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2020 odbyło się 17 spotkań Zespołu oraz odbyły się 203 spotkania grup roboczych. W 2021 roku odbyło się 7 spotkań Zespołu oraz 99 spotkań grup roboczych. Z posiedzeń sporządzane były protokoły z listami obecności i podpisami osób obecnych.

Z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała za rok 2020 przewodniczący sporządził sprawozdanie, które złożył do Wójta 05 lutego 2021 roku. Wynika z niego, że poza realizowaniem procedury „Niebieskie Karty” we wrześniu 2020 roku odbyło się szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół prowadzi Rejestr wszczętych „Niebieskich Kart – A”, który w 2020 roku zawierał 31 pozycji, a w 2021 roku do dnia kontroli 9 pozycji.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 10 procedur „Niebieskiej Karty”, prowadzonych w kontrolowanym okresie.

W 10 przypadkach przekazanie formularza „Niebieskiej Karty – A” nastąpiło zgodnie z zapisami § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W każdym przypadku we właściwym terminie przewodniczący ZI informował członków Zespołu o wpłynięciu nowej „Karty A”. Niezwłocznie podejmowano działania mające na celu powołanie grupy roboczej oraz zapoznawano jej członków ze sprawą.

We wszystkich przypadkach grupy robocze zostały utworzone przez Zespół Interdyscyplinarny. Powoływanie grup roboczych następowało w bardzo krótkim terminie od daty wpłynięcia „Niebieskiej Karty – A”, każdorazowo ich skład powoływano adekwatnie do potrzeb rodziny. We wszystkich analizowanych przypadkach zaproszenie osoby doznającej przemocy i wezwanie osoby stosującej przemoc wyznaczono w innych terminach. Działania podejmowane przez członków grupy roboczej były szczegółowo dokumentowane.

Zakończenie procedury następowało poprzez sporządzenie protokołu podpisanego przez przewodniczącego Zespołu. Każdorazowo po zakończeniu procedury przekazywano informację wszystkim instytucjom biorącym udział w realizacji procedury. Spośród 10 skontrolowanych akt spraw zakończono 5 procedur.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Opracowując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023 w gminie Stara Biała nie była przeprowadzana diagnoza zjawiska przemocy.
2. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2023 nie wskazano osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań. Termin ich realizacji określono bardzo ogólnie.
3. W Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej nie wpisano zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
4. Nie podpisano porozumienia o współpracy z organizacją pozarządową, co jest niezgodne z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz nie powołano w jego skład przedstawiciela organizacji pozarządowej, co jest niezgodne z art. 9a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. W trzech przypadkach w dokumentacji rodzin nie stwierdzono potwierdzenia przekazania osobie doznającej przemocy formularza „Niebieskie Karty – B”, co było niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
6. W 5 „Kartach C” nie było zawartych zapisów dotyczących planowanych działań dla przedstawicieli tych instytucji, które były zaangażowane w realizację procedury.
7. W jednym przypadku po uruchomieniu procedury brakowało zaproszenia na spotkanie grupy roboczej dla osoby doświadczającej przemocy.
8. W trzech analizowanych sprawach akta nie zawierały „Niebieskiej Karty-D”.
9. W jednej sprawie podczas trwania procedury zaszło podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wszczęto następną. Zespół potraktował tę drugą sprawę, jako kontynuację pierwszej i w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą nie wypełniono formularza „Niebieska Karta-C” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan, jako Wójt Gminy Stara Biała. Przyczyną nieprawidłowości jest brak nadzoru z Pana strony nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz

wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Opracowując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dokonywać pogłębionej analizy i diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. W Programie należy zawrzeć terminy realizacji poszczególnych zadań, zwłaszcza monitoringu i ewaluacji. Wskazywać osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań. Terminy ich realizacji określać bardziej szczegółowo.
2. Niezwłocznie podpisać porozumienie o współpracy w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego z organizacją pozarządową, co wynika z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niezwłocznie powołać w skład Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej, co wynika z art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Zgodnie z § 6 ust.1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” podjąć działania zmierzające do przekazywania „Niebieskiej Karty – B” osobie podejrzanej o doświadczanie przemocy podczas wszczynania procedury „Niebieska Karta”.
4. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” należy planować działania dla przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w realizację procedury „Niebieskie Karty” w zależności od składu i potrzeb rodziny. Przypisując działania przedstawicielom pomocy społecznej i Policji określać częstotliwość wizyt w środowisku.
5. W myśl zapisów § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” należy kierować zaproszenie na posiedzenie grupy roboczej do osób, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
6. W myśl zapisów § 8 ust. 6 rozporządzenia w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” należy wypełniać formularz „Niebieska Karta – D” w obecności osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
7. Stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia w sytuacji, kiedy w jednej sprawie podczas trwania procedury wystąpi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuści się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie należy

wypełniać formularz „Niebieska Karta - C” w zakresie udokumentowania nowego zdarzenia.

Ponadto zwracam się do Pana o podjęcie działań mających na celu dopilnowanie uregulowania kwestii dotyczącej przyporządkowania zadań związanych z budową systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Białej.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Z poważaniem

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/